

Р Н И Д С

Фондација „Регистар националног интернет домена Србије“

Жоржа Клемансоа 18а/1,

Београд, Србија rnids.rs; рнидс.срб

**Извештај радне групе за измену одредби аката
којима се уређује питање података који се
прикупљају од регистраната**

Датум: 07. 08. 2015.

Оснивање и циљ радне групе

На основу одлуке Управног одбора Фондације од 2. априла 2015. и на основу Правилника о формирању и раду радних група, основана је радна група у следећем саставу:

Станиша Јосић - координатор
Никола Марковић - члан
Мирко Марковић - члан
Зоран Бухавац - члан
Жарко Кеџић - члан

Циљ због кога је основана радна група је доношење предлога препорука за нови правилник о Општим условима регистрације .rs и .срб домена, а у вези са прикупљањем и чувањем осетљивих личних података регистраната и других контаката који се користе приликом регистрације домена.

План рада радне групе усвојен је 16. априла 2015. на 210. седници УО.

Радна група је одржала два састанка, а комуникација између састанака одвијала се путем имејла. У свом раду тежили смо постизању консензуса по свим кључним питањима.

Историјат

Од самог оснивања у РНИДС-у је препознат значај и осетљивост личних података, како са аспекта заштите, такође и са аспекта веродостојности.

Такође, постојала је и постоји оправдана потреба да се установи механизам по коме ће РНИДС имати што већи проценат исправних података о лицима која учествују у процесу регистрације домена, и могућност да на недвосмислен начин утврди власништво над доменима у бази регистрованих домена.

До 20. јуна 2009. године, постојала је обавеза слања скениране документације за све регистранте и друга лица чији се подаци користе као контакти за регистрацију домена. Овај начин регистрације отежавао је аутоматизацију рада и тиме утицао и на број нових регистрација, па је на редовној седници Скупштине РНИДС-а од наведеног датума та обавеза укинута.

У циљу повећања веродостојности података, на седници Скупштине РНИДС-а од 18. децембра 2010. године, уведена је обавеза достављања матичног броја за физичка лица, која је још увек саставни део Општих услова о регистрацији назива националних интернет домена.

Разматрање оправданости - предности и недостаци

Радна група је детаљно размотрила досадашњу праксу, тренутно стање и будуће потребе у вези са прикупљањем осетљивих личних података, и закључено је следеће:

- Постоји оправдана потреба за прикупљањем и чувањем података о лицима која учествују у процесу регистрације националних домена, на основу којих се са што већом тачношћу може утврдити идентитет лица. Ова потреба је нарочито битна када је потребно доказати власништво над доменом (пренос власништва, судски спорови, арбитража и сл.)
У овом случају ЈМБГ може бити од значајне користи, али је такође закључено да и други подаци (име и презиме, ажурна адреса становања, имејл адреса, јединствени код који би се достављао регистранту) могу бити довољни за утврђивање идентитета и власништва.
Да би прикупљени подаци били што тачнији, потребно је да РНИДС и даље ради на едукацији корисника по овом питању, као и да чешће спроводи процедуре провере и информише регистранте и администраторе домена о потреби да редовно ажурирају сопствене податке у складу са променама.
- По мишљењу Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, ЈМБГ открива превише података о личности и његово прикупљање би требало да буде изузетак, а не правило.
- РНИДС нема могућност да изврши проверу да ли достављени ЈМБГ заиста припада лицу чији су подаци прикупљени. Такође, постоје ЈМБГ бројеви који не пролазе математичку проверу исправности, иако су правно важећи.
- РНИДС нема могућност да изврши било какву проверу када лице које оставља податке није из Србије, те је у том случају могуће уписати било шта у поље за унос идентификационог броја.
- Не постоји оправдана потреба за прикупљањем и чувањем ЈМБГ-а у сврху заштите од злоупотребе регистрације националних домена са лажним подацима, јер не постоји механизам да се прикупљени ЈМБГ доведе у везу са осталим подацима, а нарочито ако лице као државу није навело Србију.
- Уочен је тренд да се за утврђивање идентитета лица све више користе методе које подразумевају чување осетљивих података на једном централизованом месту, а сама идентификација лица се у том случају обавља посредно (електронски сертификати, мобилни уређаји, електронски "ИД" и сл.)
- Код одређеног броја потенцијалних регистраната постоји исказан „отпор” због прикупљања осетљивих података. Ово може у извесној мери утицати на одлуку да се не региструје неки од националних домена.
- Обзиром да РНИДС тренутно захтева достављање ЈМБГ-а, постоје мишљења да се тиме даје додатни значај и вредност националним доменима, чиме се они издвајају од осталих домена које је могуће регистровати без овог податка.

Мишљење и предлози

Узевши у обзир све горе наведено, као и то да након спроведене јавне расправе није било примедби, радна група је мишљења да РНИДС, као и остали учесници у процесу регистрације домена, неће имати проблема ако се не захтева ЈМБГ од физичких лица и једногласно је донет закључак да се Конференцији суоснивача на усвајање доставе измењени Општи услови о регистрацији назива националних интернет домена, са најмање једном изменом у члану 8, која се тиче ЈМБГ-а као обавезног податка.

Предлог радне групе је да РНИДС стално ради на едукацији корисника о значају који имају исправни подаци о регистрантима и другим лицима.

Предлог радне групе је да канцеларија, а у складу са постојећим Општим условима о регистрацији назива националних интернет домена, донесе што ефикасније процедуре које се тичу: провере исправности података, обавештавања корисника о потреби ажурирања сопствених података, као и процедуре за евентуално санкционисање (суспензију и брисање) домена који имају нетачне или лажне податке.

Предлог радне групе ја да канцеларија, у сарадњи са овлашћеним регистрима, размотри и предложи додатне начине и алтернативне скупове података за недвосмислену идентификацију лица, као што су: генерисани кодови, сертификати, двострука провера (2FA). Чланови радне групе ће се одазвати позиву за писање нових Општинских услова о регистрацији назива националних интернет домена, који би требало да претходе пуштању у рад новог софтвера за регистрацију домена.

Разматрајући предлог о формирању алтернативног скупа података који би могли помоћи у процесу недвосмисленог повезивања домена и припадајућих контаката, као једна од могућности је покретање иницијативе за формирање "ИТ ИД"-а (информационог личног броја). Он би се формирао ради праћења и евиденције корисника ИТ услуга и сервиса (интернет услуге и услуге мобилних оператера). У структури цифара и њиховом значењу не би били садржани подаци који задиру у сферу приватности (пол, раса, локација рођења итд.). Такав евиденциони код имао би примену у електронским комуникацијама, као елемент евиденције и препознавања учесника у комуникационом процесу. Развој базе и различитих модела примене "ИТ ИД" јесте нови изазов за РНИДС, али изазов у циљу друштвене одговорности и развоја бољитка Интернет заједнице, те сматрамо да РНИДС треба да размотри покретање и учешће у једној таквој иницијативи.

Напомена: Радна група није дискутовала, нити разматрала, податке који се користе у случају када је контакт правно лице, пошто у случају правног лица не постоји наведени проблем осетљивости података.

Саставни део овог извештаја је и предлог измена Општих услова о регистрацији назива националних интернет домена. Радна група предлаже да се ове измене доставе Конференцији суоснивача на усвајање на првој наредној седници.

Станиша Јосић

Никола Марковић

Мирко Марковић

Зоран Бухавац

Жарко Кецић
